

Grusgravning i Kallerup

(Mogens Kruse)

Der har i mange år været en stor produktion af grus i Kallerup. Kort efter krigen begyndte kommunen at sætte folk til at grave og harpe grus i Kallerup Hede, hvis de var arbejdsløse. Det foregik på Jens Thomsens jord ned mod Sperring sø. Når den enkelte havde harpet en passende mængde, som var lagt i en firkantet dyng, blev der målt op og lønnen regnet ud, hvorefter vognmændene Ernst Fuglsang og Hartvig Poulsen kunne køre det til bestemmelsesstedet. Alt foregik med håndkraft og skovl: harpning, pålæsning og aflæsning. Det hele styredes af den gamle vejmand, Peter Bakke. Hans søn Niels Chr. overtog senere jobbet.

Gruset skulle køres op gennem en hulvej, som blev kaldt "Jens Thomsens røvskur".

Det harpede grus blev brugt til vedligeholdelse af grusvejene på et tidspunkt, da man endnu ikke var begyndt at asfaltere vejene. Hovedvejen gennem Skjoldborg var belagt med chaussésten. Der blev brugt meget grus ved anlæggelsen af Stakkedal lige som der blev hældt meget af det bløde materiale tilbage i hullet, hvor man havde hentet grus.

Arne Thomsens bedstefar, Chr. Marinus Christensen begyndte i 50'erne at arbejde for sig selv med at harpe grus, som han solgte. Arne overtog ejendommen i 1965 og vognmand Ernst Fuglsang/Johs. Enevoldsen gravede grus her i en kort periode

Da den nye vej blev lavet gennem Kallerup, begyndte man at grave bag ved dammen på Karl Vestergaards ejendom (Kallerupvej 14) for at skaffe materialer til den opfyldning, som var nødvendig. Ligeledes leverede Karls grusgrav til den ny hovedvej på strækningen fra Sdr. Nordentoft til Stagstrup kirke. Og der kom grus fra Kallerup til den nye vej 'Over Engen' bag om Thisted. Det kan undre, at vandet fra dammen blev i sit hul og aldrig er trængt ned i udgravningen. Siden blev graven brugt til losseplads, så der gemmer sig mange slags affald under den pæne overflade. De to gårde Midholm og Stakkedal brændte begge i halvfjerdserne og alt det, der ikke brændte blev kørt hertil. Der kom blandt andet affaldskorn og andet, som inviterede en del rotter. Et af de populære steder var et stort hul bagved ejendommen, som fyldtes med muslingeskaller fra muslingeindustrien i Vilsund

Sidst i 60'erne begyndte vognmand Hartvig Poulsen at grave på Marinus Imers jord. Nu var der tale om maskinelt arbejde med gummiged og generatortrukne grusharpemaskiner, så der var grundlag for stor produktion. Siden da har der været gravet på flere lodsejeres jord og området er løbende blevet planeret.

Jens Chr. Poulsen arbejdede sammen med sin far om grusgravning og vognmandsforretning indtil denne lader sig pensionere og Jens Chr. tager over. De senere år fravælger han vognmandsforretningen og slutter helt i begyndelsen af 2012. Henrik Thomsen overtager Jens Chr. Poulsens tilladelse. Der er udlagt et stort område til råstofudvindelse. Bl.a. har Poul Jensen fået tilladelse til at grave bakken nord for Kallerup væk på trods af protest fra en del borgere. Henrik Thomsen vil også være entreprenør her.

Arne Thomsen har haft planer om at indrette sin del af området til spændende natur med et vandhul og tilplantning. Det kan ske for 80.000 kr, men hvis han gør det til fredsskov, vil der kunne gives et statstilskud på 76.000 kr. Dette er imidlertid sat i bero, da han er blevet tilbudt et beløb for at undlade skovrejsning, da nogle investorer ønsker at opstille store vindmøller i området ud mod den udtørrede Sperring sø. Enden på den sag er, at Arne har solgt sin jord i heden til dem.

(Oplysningerne kommer fra Arne Thomsen og Jens Chr. Poulsen)